

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.003.06.2015
P/15/078

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/078 – Reagowanie Policji na zgłoszenia obywateli.
Okres objęty kontrolą	Lata 2013-2015 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) oraz działania wcześniejsze związane z kontrolowaną problematyką.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Stanisław Łuczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93111 z dnia 24 marca 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Komisariat Policji w Stąporkowie, ul. Plac Wolności 1, 26-220 Stąporków (dalej: KP lub Komisariat).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Michalski, Komendant Komisariatu Policji w Stąporkowie. [Dowód: akta kontroli str. 5]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą nie funkcjonowała w Komisariacie stała służba dyżurna pełniąca całodobowe dyżury na terenie miasta i gminy Stąporków. Wszystkie zgłoszenia dotyczące interwencji z terenu działania Komisariatu, przyjmowane były całodobowo przez służbę dyżurną Komendy Powiatowej Policji w Końskich (KPP). Każde zgłoszone zdarzenie w Komisariacie lub patrolowi policyjnemu (osobiście albo telefonicznie) przekazywano dyżurnemu KPP, który wpisywał zdarzenie do systemu wspomagania dowodzenia (SWD). Spośród 20 analizowanych zgłoszeń z grudnia 2014 r. oraz ze stycznia 2015 r. (zarejestrowanych w SWD), w odniesieniu do 19 podjęte zostały niezwłocznie interwencje przez funkcjonariuszy Komisariatu w sposób adekwatny do potrzeb zgłaszających. W jednym przypadku, na prośbę osoby zgłaszającej, udzielono jej telefonicznej informacji o dalszym sposobie postępowania wobec osoby nadużywającej alkoholu.

Czas reakcji Policji na zgłoszenia o zdarzeniach z terenu miasta Stąporków wynosił od 1 minuty i 30 sekund do 7 minut i 2 sekund, a w terenie wiejskim od 1 minuty i 20 sekund do 19 minut i 39 sekund. Średnie czasy reakcji na zgłoszenia o zdarzeniach wynosiły: 3 minuty i 96 sekund – w terenie miejskim oraz 8 minut i 14 sekund – w terenie wiejskim i mieściły się w katalogu mierników dla komend wojewódzkich Policji.

Dostępność do służb patrolowych Komisariatu pozytywnie oceniona została przez Burmistrza Stąporkowa. Obsługa zdarzeń w godzinach wieczornych i nocnych na obszarze działania Komisariatu zabezpieczała zapotrzebowanie w tym zakresie i nie wpływała na obniżenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców gminy.

Badanie *planów dyslokacji służb KP w Stąporkowie* (grafików służby) za czwarty kwartał 2014 r. oraz za styczeń 2015 r. wykazało, że w ww. okresie wystąpiło 11 przypadków pełnienia służby przez policjantów ogniwa interwencyjnego Komisariatu, bez zachowania co najmniej 14 godzin czasu wolnego, po nocnym

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej i negatywnej stosuje się ocenę opisową.

dyżurze. Było to niezgodne z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów². Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła 3% łącznej liczby dyżurów pełnionych przez funkcjonariuszy ogniwa interwencyjnego Komisariatu w ww. okresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Komisariatu do przyjmowania i obsługi zgłoszeń

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z Regulaminem KP³, przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg oraz wniosków należących do kompetencji Komendanta Komisariatu zajmuje się Zespół Kryminalny KP. Zadaniem Zespołu Patrolowo-Interwencyjnego KP jest m.in. zapewnienie ciągłości funkcjonowania stanowiska kierownika Komisariatu a jego Komendant (zgodnie z § 3 ww. Regulaminu), wykonuje na obszarze gminy Stąporków, zadania Policji określone w ustawach i przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustaw. [Dowód: akta kontroli str. 7-10]

W latach 2013 – 2015 (I kwartał) w Komisariacie nie funkcjonowała stała służba dyżurna pełniąca całodobowe dyżury. Wszystkie zgłoszenia dotyczące interwencji z terenu działania Komisariatu przyjmowane są całodobowo przez służbę dyżurną KPP w Końskich. W przypadku, gdy osoba zgłasza zdarzenie, które wymaga podjęcia interwencji przez Policję w godzinach urzędowania Komisariatu lub gdy w Komisariacie w godzinach popołudniowych obowiązki służbowe pełnią funkcjonariusze Policji, zgłoszenia przyjmowane są przez policjantów i przekazywane podległym patrolom. Policjanci przyjmujący zgłoszenie powiadamiają jednocześnie dyżurnego KPP o przyjętym zgłoszeniu, który odnotowuje ten fakt w SWD. [Dowód: akta kontroli str. 16]

Komisariat prowadzi interwencje w sprawie zgłaszanych zdarzeń na terenie gminy Stąporków, której obszar obejmuje powierzchnię 232 km², co stanowi 20,4% powierzchni powiatu koneckiego. Liczba ludności gminy Stąporków wynosi 17.917 mieszkańców, tj. 21,5% ludności powiatu⁴. [Dowód: akta kontroli str. 19]

Z informacji burmistrza Stąporkowa w sprawie dostępności do Policji i obsługi zdarzeń przez Policję na terenie obsługiwanym przez funkcjonariuszy Komisariatu wynika, że brak całodobowej służby dyżurnej w KP w Stąporkowie, odbywa się bezkolizyjnie w odniesieniu zdarzeń występujących na terenie gminy. Dostępność do służb patrolowych w godzinach wieczornych i nocnych zabezpiecza w pełni zapotrzebowanie w tym zakresie i nie wpływa na obniżenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców gminy. Podczas spotkań z mieszkańcami oraz ich przyjęć na cotygodniowych stałych dyżurach nie zdarzyło się, aby mieszkańcy skarżyli się na opieszałość, brak reakcji czy dostępność do Policji. [Dowód: akta kontroli str. 21]

W odniesieniu do zagadnień dotyczących:

- rodzaju dokumentów prowadzonych w Komisariacie, w których odnotowane zostały zgłoszenia obywateli o zdarzeniach wymagające podjęcia interwencji przez funkcjonariuszy Policji;
- możliwości dokonywania zgłoszeń o zdarzeniach po godzinach urzędowania Komisariatu;

² Dz. U. Nr 131, poz. 1471 ze zm.

³ Regulamin Komisariatu Policji w Stąporkowie z 30 listopada 2011 r.

⁴ Według danych ze strony internetowej Urzędu Miejskiego w Stąporkowie www.bip.staporkow.pl/ w zakładce pn. *Informacje o gminie*

- posiadania procedury działania w sytuacji zgłoszenia zdarzenia na numer telefonu Komisariatu lub bezpośrednio funkcjonariuszowi KP w Stąporkowie;
- sposobu odnotowywania zgłoszeń w systemie SWD oraz w innych systemach (m.in. KSIP, SESPOL);
- dysponowania siłami i środkami w godzinach urzędowania Komisariatu i po jego zamknięciu;
- posiadania przez Komisariat własnych patroli;

Komendant Komisariatu Dariusz Michalski wyjaśnił, że:

- w Komisariacie nie jest prowadzony rejestr zdarzeń w formie papierowej, ponieważ każde zgłoszone zdarzenie w Komisariacie lub patrolowi policyjnemu (osobiście albo telefonicznie) przekazywane jest bezpośrednio dyżurnemu KPP w Końskich, który wpisuje zdarzenie do systemu SWD. W latach 2013-2015 (do 16.04.2015 r.) nie wystąpiły skargi na opieszałość, nieudolność lub nieprofesjonalne działania funkcjonariuszy KP albo przypadki niepodejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji, pomimo zgłoszenia takiej potrzeby;
- w godzinach pracy Komisariatu, tj. od 7⁰⁰ do godz. 15⁰⁰ można zgłaszać informacje o zdarzeniach osobiście. Jest to możliwe również w godzinach 15⁰⁰ – 23⁰⁰, ponieważ w tych godzinach służbę pełni komendant Komisariatu lub zastępujący komendanta, kierownik ogniwa prewencji. Od godz. 23⁰⁰ do godz. 7⁰⁰ Komisariat realizuje zadania na terenie gminy Stąporków patrolami Komisariatu pełniącymi dyżur nocny. W tym czasie informacje o zdarzeniach można również zgłosić bezpośrednio funkcjonariuszowi patrolu KP w Stąporkowie lub telefonicznie dyżurnemu Komendy Powiatowej Policji w Końskich;
- nie opracowano pisemnych procedur działania w sytuacji zgłoszenia zdarzenia na numer telefonu Komisariatu lub bezpośrednio funkcjonariuszowi KP. Sposób postępowania, tj. przyjęcie zgłoszenia o zdarzeniu, podjęcie działań i poinformowanie dyżurnego KPP w Końskich wynika z przekazywanych poleceń w formie ustnej;
- informacja o otrzymaniu zgłoszenia o zdarzeniu przekazanego na numer telefonu Komisariatu lub bezpośrednio funkcjonariuszom KP w Stąporkowie przekazywana jest dyżurnemu KPP w Końskich, który dokonuje rejestracji zdarzenia w SWD. Funkcjonariusze KP w Stąporkowie nie mają możliwości samodzielnego wprowadzania informacji do SWD, natomiast wprowadzają do systemu SESPOL dane dotyczące liczby przeprowadzonych interwencji;
- siły i środki KP w Stąporkowie w godzinach jego funkcjonowania są w dyspozycji dyżurnego KPP w Końskich oraz Komendanta KP w Stąporkowie. Natomiast w przypadku nieobecności Komendanta Komisariatu, siłami i środkami dysponuje, zastępujący go, kierownik ogniwa prewencji. Po godzinach urzędowania Komisariatu, tj. po 23⁰⁰, siłami i środkami KP dysponuje dyżurny KPP w Końskich. Ponadto nadzór nad służbami zewnętrznymi sprawowany jest według ustalonego i zatwierdzonego przez Komendanta Powiatowej Policji grafiku nadzoru nad tymi służbami;
- Komisariat posiada własne patrole-ogniwa prewencji. Natomiast nie posiada specjalistycznych patroli, np. ruchu drogowego, wywiadu kryminalnego lub innych. [Dowód: akta kontroli str. 22-23]

Według stanu na 16 marca 2015 r. w Komisariacie znajdowały się cztery sprawne terminale noszone (HTC) z GPS, które wykorzystywane były w tym dniu przez trzy patrole policyjne Komisariatu. Według obowiązujących norm wyposażenia takich terminali powinno być siedem sztuk, a przewoźnych – trzy sztuki. Ponadto na wyposażeniu Komisariatu znajdują się: radiotelefon-stacja bazowa VX-4000V-PL z osprzętem, dwa telefony komórkowe, cztery radiotelefony noszone GP-360, cztery

radiotelefony GM-360 przewoźne oraz 16 telefonów stacjonarnych. [Dowód: akta kontroli str. 27, 34-37]

W latach 2013-2015 (do 14 kwietnia 2015 r.) na dwanaście zarejestrowanych skarg (w rejestrze skarg prowadzonym w KPP w Końskich), przeprowadzone postępowania wyjaśniające nie potwierdziły zasadności podniesionych w nich zarzutów, które dotyczyłyby opieszałości lub nieprofesjonalnego działania funkcjonariuszy Komisariatu w Stąporkowie. [Dowód: akta kontroli str. 18]

2. Obsługa sprawności zgłoszeń przez Policję pod względem czasu i adekwatności działania do zaistniałych zdarzeń

Opis stanu
faktycznego

Na 20 analizowanych zgłoszeń z 25 grudnia 2014 r. oraz za okres od 9 do 15 stycznia 2015 r. (z terenu miasta i gminy Stąporków) zarejestrowanych w SWD, w odniesieniu do 19 zgłoszeń funkcjonariusze Komisariatu podjęli niezwłocznie interwencje. W jednym przypadku na prośbę osoby zgłaszającej udzielono jej telefonicznej informacji o dalszym sposobie postępowania wobec osoby nadużywającej alkoholu.

Spośród 19 przeprowadzonych interwencji, sześć wykonanych zostało na terenie miasta Stąporków, a trzynaście w terenie wiejskim. Czas reakcji funkcjonariuszy Policji na zgłoszenia o zdarzeniach z terenu miasta wynosił od 1 minuty i 24 sekund do 7 minut i 2 sekund, natomiast średni czas reakcji wynosił 3 minuty i 96 sekund. W odniesieniu do pozostałych 13 interwencji przeprowadzonych w terenie wiejskim, czas reakcji na zgłoszenia o zdarzeniach wynosił od 1 minuty i 20 sekund do 19 minut i 39 sekund, a średni 8 minut i 34 sekundy. Średnie czasy reakcji Policji na zdarzenia mieściły się w katalogu mierników dla komend wojewódzkich Policji w którym czas reakcji na zdarzenia w terenie miejskim określony został na 10 minut, a w terenie wiejskim na 15 minut. [Dowód: akta kontroli str. 24-26, 41- 45]

Według miesięcznych *uproszczonych raportów czasów reakcji na zdarzenia*⁵, średni czas reakcji na zdarzenia w terenie miejskim i wiejskim wynosił w grudniu 2014 r., odpowiednio: 4 minuty i 26 sekund oraz 9 minut i 28 sekund, natomiast w styczniu 2015 r. odpowiednio: 4 minuty i 23 sekundy oraz 10 minut i 9 sekund. [Dowód: akta kontroli str. 50-53]

Spośród 19 przeprowadzonych interwencji, w jednym przypadku dotyczącym interwencji z dnia 9 stycznia 2015 r. w miejscowości Duraczów (gmina Stąporków), czas reakcji na zdarzenie odnotowany w SWD (numer zdarzenia JED-49926N-2015-01-09-218) wynosił 14 sekund. [Dowód: akta kontroli str. 24-26]

Dariusz Michalski Komendant Komisariatu w Stąporkowie wyjaśnił: *W mojej ocenie, (...) przyczyną zarejestrowania czasu reakcji po upływie 14 sekund od zgłoszenia zdarzenia, mógł być błąd polegający na niewprowadzeniu do SWD ww. zdarzenia jako interwencji własnej, podjętej przez patrol Policji 9 stycznia 2015 r. o godzinie 21¹⁸. Gdyby (...) ta interwencja zarejestrowana została w SWD jako podjęta z własnej inicjatywy funkcjonariuszy, wówczas czas reakcji 14 sekund nie byłby wykazany w SWD, natomiast samo zdarzenie, które miało miejsce w tym czasie byłoby w systemie odnotowane. (...) Przy wyliczaniu czasu reakcji nie powinny być uwzględniane interwencje własne, czyli czynności służbowe związane ze zdarzeniami podjętymi w wyniku własnych spostrzeżeń policjantów lub powzięcia przez nich informacji o zdarzeniu bezpośrednio od osoby zgłaszającej, pod warunkiem ich prawidłowego wprowadzenia do SWD.* [Dowód: akta kontroli str. 39-40]

⁵ *Uproszczony raport czasów reakcji na zdarzenia (SWD-R-026) za grudzień 2014 r. i styczeń 2015 r. dotyczące KPP w Końskich i podległych jej komisariatów w Stąporkowie i w Radoszycach.*

Mariusz Świeca Naczelnik Wydziału Prewencji KPP w Końskich w sprawie przyczyn uwzględnienia w SWD czasu reakcji 14 sekund na powyższe zdarzenie wyjaśnił: *Mając na uwadze zgłoszenie o zdarzeniu z 9 stycznia 2015 r. nr JED-49926N-2015-01-09-218 (...) ustaliłem, iż zastępca dyżurnego po przyjęciu zgłoszenia o powyższej interwencji przekazał ją niezwłocznie do realizacji patrolowi z KP Stąporków, po czym wykonywał jeszcze inne czynności m.in. dotyczące zgłoszenia interwencji JED-49926N-2015-01-09-217. W tym czasie patrol KP Stąporków już kierował się pod wskazany adres (...) i w chwili, gdy dyżurny dokonywał zapisu w SWD, patrol zgłosił rozpoczęcie interwencji. Ponadto (...) interwencja ta została przekazana przez operatora CPR w związku z czym wlicza się ona do interwencji podlegających raportowaniu.* [Dowód: akta kontroli str. 54-55]

Uwagi dotyczące badanej działalności

Sposób zapisywania w SWD zgłoszeń o zdarzeniach, tj. ze zwłoką czasową od chwili przyjęcia zgłoszenia przez dyżurnych KPP w Końskich, nie odzwierciedla rzeczywistego czasu reakcji, a jednocześnie wpływa na wielkość raportowanego przez KPP średniego czasu reakcji Policji na zdarzenia.

Ustalone nieprawidłowości

W wyniku badania *planów dyslokacji służb KP w Stąporkowie* (grafików służby) za: październik, listopad, grudzień 2014 r. oraz styczeń 2015 r., stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na wystąpieniu 11 przypadków pełnienia służby przez policjantów ogniwa interwencyjnego Komisariatu, bez zachowania co najmniej 14 godzin czasu wolnego po nocnym dyżurze. Było to niezgodne z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów⁶. Stwierdzone przypadki nieprawidłowości stanowiły 3% łącznej liczby dyżurów pełnionych przez funkcjonariuszy ogniwa interwencyjnego Komisariatu w badanym okresie. [Dowód: akta kontroli str. 32-33]

Dariusz Michalski Komendant Komisariatu Policji w Stąporkowie wyjaśnił: *Główną przyczyną mającą wpływ na dokonywanie zmian w „Planie dyslokacji służb Komisariatu w Stąporkowie” (...), które powodują skrócenie przerwy pomiędzy poszczególnymi służbami były m.in. braki kadrowe oraz powody, których nie można było przewidzieć np. choroba policjanta. Tego rodzaju sytuacje skutkują zmianami, które uwzględniane są w zaplanowanym wcześniej grafiku służb na dany miesiąc. W pierwotnym planie dyslokacji służb Komisariatu, uwzględnione były przerwy, które określa rozporządzenie (...). Wyjaśniam, że dodatkowymi okolicznościami wpływającymi na wprowadzanie zmian są szkolenia policjantów, a także konieczność zabezpieczenia przez funkcjonariuszy Policji imprez okolicznościowych oraz zdarzeń, których nie było możliwości przewidzieć na etapie planowania służb np. protesty społeczne lub prowadzenie poszukiwań osób zaginionych itp. Wszelkie zmiany w grafiku służb, w tym ogniwa prewencji są uzgadniane z policjantami Komisariatu w Stąporkowie.* [Dowód: akta kontroli str. 39]

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o podjęcie stosownych działań organizacyjnych mających na celu zapewnienie policjantom pełniącym służbę w porze nocnej, czasu wolnego, stosownie do wymogów § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów.

⁶ Dz. U. Nr 131, poz. 1471 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zmianami

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia maja 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

Kontroler
Stanisław Łuczyński
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis